

Jeseníček

14/2019-2020

Ročník 45

OD PODZIMU DO JARA

7. kolo soutěže

1) DUBEN – JEŠTĚ TAM BUDEM

☞ Zkus vypátrat nějaké dubnové pranostiky a k některému dni vymysli svou vlastní.

2) DEN ZEMĚ

☞ 22. dubna slaví svůj svátek celá zeměkoule – je totiž Den Země. Připomeň si tento den nějakým činem: namaluj obrázek, jdi do lesa popřát zdraví stromům, uklid' drobný nepořádek u cesty, prostě vykonej, co tě napadne. Poté o tom napiš, pošli foto ...

3) DIVNÉ ZNAČKY

☞ Vypátrej, co znamenají tyto fenologické značky:

a)	b)	c)	d)	e)	f)	g)	h)

4) BEZOBRATLÍ - DOKRESLOVAČKA

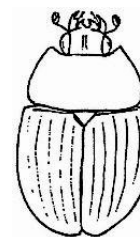
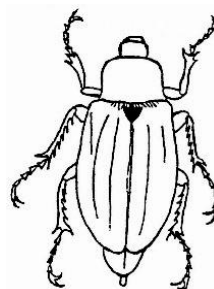
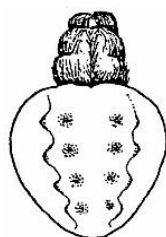
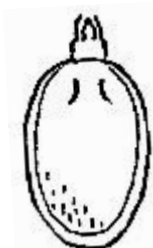
☞ S hmyzem a jinými bezobratlými živočichy se setkáváme často. Všiml sis však důkladně, jak vypadají? Dokresli do obrázků to, co jim chybí, a zařaď je do systému.

PŘÍKLAD: Včela

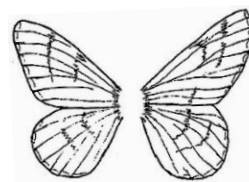
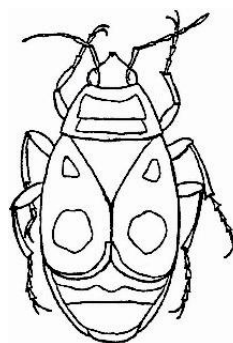
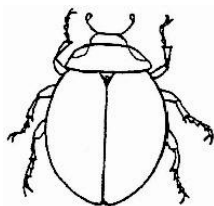
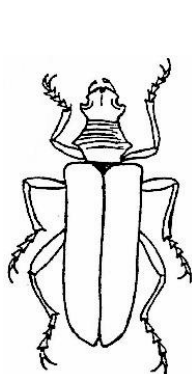
- kmen: členovci
- třída: hmyz
- řád: blanokřídlí

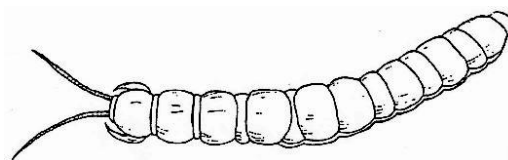
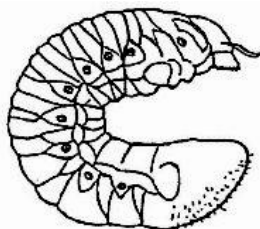
KLÍŠTĚ	PAVOUK	CHROUST	CHROBÁK
Doplň nohy	Doplň nohy	Doplň tykadla a oči	Doplň nohy

TESAŘÍK	SLUNÉČKO	RUMĚNICE	MOTÝL
Doplň tykadla	Doplň tečky	Správně vybarvi	Dokresli tělo

PONRAVA CHROUSTA	MRAVENEC	STONOŽKA
Doplň nohy	Dokresli nohy, zadeček a tykadla	Doplň nohy

VÝUKOVÁ APLIKACE DIDAKTA

Rádi bychom čtenáře Jeseníčku upozornili na možnost stáhnout si do svých elektronických zařízení skvělý výukový software Didakta od společnosti SILCOM Multimedia. Je určen pro počítače a tablety s operačním systémem Windows 7, 8 a 10.

Nově vyvinutá aplikace DidaktaCZ projektor umožňuje automatické připojení k webu www.didakta.cz a spuštění okamžitého celoobrazovkového režimu. Můžete si ji stáhnout z linku <http://www.didakta.cz/DidaktaCZ-Setup-1.0.0.zip>

SUPERPOČÍTAČ PROTI COVID-19

Superpočítač Summit, který vévodí aktuálnímu žebříčku 500 nejvýkonnějších počítačů, se zapojil do boje proti onemocnění COVID-19. Stroj společnosti IBM se nachází v prostorách Oak Ridge National Laboratory. Díky výkonu až 200 petaflopsů (počet operací s pohyblivou řádovou čárkou) mohou vědci rychle identifikovat celkem 77 sloučenin, o nichž tvrdí, že by mohly pomoci v boji proti koronaviru.

ZDROJ: Časopis CHIP číslo 5/2020, strana 20

12. 5. – MEZINÁRODNÍ DEN OŠETŘOVATELSTVÍ

Pandemie onemocnění COVID-19 je stále aktuální a těmi, kdo především riskují své zdraví pro jiné, jsou zdravotní sestry. Už to je důvodem připomenout si společně den, který je pokládán za jejich svátek.

Když se 12. května 1820 do anglické šlechtické rodiny Nightingalových narodila malá Florence, nikdo nemohl tušit, jak moc tato dívka záhy ovlivní zdravotní péči 19. a 20. století. Díky silnému sociálnímu cítění už jako mladá navštěvovala nemocnice a domovy nemocných a zajímala se, jak je o pacienty postaráno. Prošla dostupnými kurzy, kde se věnovala hojení ran a metodám v péči o nemocné.

V září roku 1853 začala Krymská válka mezi carským Ruskem a Osmanskou říší, která s sebou přinesla kromě mrtvých tisíce zraněných vojáků. Florence zorganizovala skupinu sester a odjela s ní pomáhat raněným vojákům přímo v poli.

Po válce se věnovala reformě ošetřovatelství v civilních nemocnicích. V roce 1860 založila dokonce první zdravotnickou školu v Anglii. Psala knihy a publikovala články, ve kterých se snažila blíže objasnit základní principy profesionálního ošetřovatelství.

Už během svého života se Florence stala legendou. Zakladatelka moderního ošetřovatelství dodnes inspiruje mnoho lidí svým chováním, empatií, vstřícností a schopností naslouchat trpícímu člověku.

Florence Nightingalová zemřela 13. srpna 1910 ve věku 90 let. Jako uznání obětavé práce obdržela od královny Viktorie Královský Červený kříž a jako první žena britský Řád za zásluhy pro britské impérium. Na počest jejího narození se od roku 1971 slaví 12. květen jako Mezinárodní den ošetřovatelství (sester).

KRÁTCE O ČESKÉM OŠETŘOVATELSTVÍ

Zprávy o české ošetřovatelské práci pocházejí již z 10. století, kdy vznikl první útulek pro nemocné. Jednalo se o pražský týnský špitál panny Marie, který byl umístěn do kupeckého dvora. Později byla zřízena řada špitálů a lazaretů pro chudé a nemocné, avšak péče o ně byla pouze laickou službou pro trpícího člověka. Ošetření prováděli lidé bez jakéhokoliv odborného vzdělání.

Impulzem pro naše zdravotnictví se stal rok 1874, kdy u nás vyšla Kniha o ošetřování nemocných od Florence Nightingalové. Téhož roku byla v Praze po jejím vzoru otevřena první ošetřovatelská škola. Další vývoj našeho zdravotnictví přerušila německá okupace, takže se sestry mohly vzdělávat až po osvobození v roce 1945. Novodobá éra českého ošetřovatelství se datuje od roku 1989.

Při příležitosti oslav Mezinárodního dne ošetřovatelství vyhlašuje Mezinárodní rada sester (ICN) klíčová témata v oblasti ošetřovatelství a upozorňuje na celosvětové problémy. V roce 2020 se diskuze povede na téma „Ošetřovatelství světa pro zdraví“.

HŘÁTKY S KORONAVIREM

Koronavirus vyhnal žáky a studenty ze škol a „uvěznil“ je za dveře domovů. Co si počít s náhle nabytým časem? Mohli bychom ho například využít k různým hříčkám s písmeny a čísly – a slovo KORONAVIRUS se přímo nabízí, i když ve skutečnosti si není radno s koronavirem zahrávat.

☞ Onemocnění **COVID-19** je způsobeno **KORONAVIREM** s odborným označením **SARS-CoV-2**.

Jedná se o vysoce infekční onemocnění, které se projevuje horečkami, respiračními potížemi, bolestí svalů a únavou.

1) MŮŽEME VYTVÁŘET PŘESMYČKY

Například:

KORONAVIRUS → ROVINA KROSU

KORONAVIRUS → RUSOVI NA ROK

KORONAVIRUS → NORKA RUSOVI

BŘEZEN - DO KARANTÉNY VLEZEM.

2) MŮŽEME PÍSMENŮM PŘÍRAZOVAT ČÍSLA A HLEDAT VZTAHY MEZI NIMI

1	2	3	4	5	6	7	8	9
A	B	C	D	E	F	G	H	CH
I	J	K	L	M	N	O	P	Q
R	S	T	U	V	W	X	Y	Z

KORONAVIRUS → 3 + 7 + 1 + 7 + 6 + 1 + 5 + 1 + 1 + 4 + 2 = 38 → 3 + 8 = **11**

Všimněte si, že i počet písmen ve slově **KORONAVIRUS** je právě **11**.

A ve středu **11.** března už se nešlo kvůli koronaviru do školy.

3) MŮŽEME VYMÝŠLET PŘÍKLADY

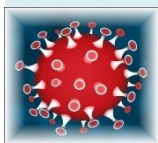
Tak třeba: K = 8 V = 6 Potom:

O = 5 I = 9

R = 2 U = 3

N = 7 S = 1

A = 0

K	O	R	O	8	5	2	5
	N	A	V		7	0	6
I	R	U	S	9	2	3	1

Vymyslíš sám nějaké další příklady?

4) MŮŽEME VYMÝŠLET ŘÍKANKY

Například:

**VIRUS SÍLÍ, LIDI ŠÍLÍ,
ON-LINE ŠKOLA DODÁ SÍLY!**

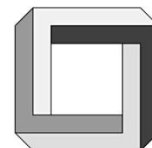
MATEMATICKÉ „DŮKAZY“ (2)

Chceš-li si trochu „protáhnout mozkové závity“, můžeš se zamyslet nad následujícími matematickými důkazy. Pokud se ti na nich něco nezdá, zkus najít „zakopaného psa“.

1) Dokaž, že $6 = 5$

Postup:

$$\begin{aligned}
 & 42 + 12 - 54 = 35 + 10 - 45 \\
 & \underbrace{\hspace{1.5cm}}_0 \quad \underbrace{\hspace{1.5cm}}_0 \\
 & 6 \cdot (7 + 2 - 9) = 5 \cdot (7 + 2 - 9) \quad /: (7 + 2 - 9) \\
 & 6 = 5
 \end{aligned}$$

Závěr: $6 = 5$

2) Dokaž, že $1 = 0$

Postup: Necht' $x = 1$

Potom:

$$\begin{aligned}
 & 1^2 = 1 \\
 & x^2 = x \\
 & x^2 - 1 = x - 1 \\
 & (x - 1) \cdot (x + 1) = 1 \cdot (x - 1) \quad /: (x - 1) \\
 & x + 1 = 1 \\
 & \rightarrow x = 0
 \end{aligned}$$

KDYŽ PSÍ OCAS
NAZVEME NOHOU,
KOLIK BUDE MÍT
PES NOHOU?

Závěr: $1 = 0$

3) Dokaž, že komár má stejnou hmotnost jako slon.

Postup: Necht' K = hmotnost komára
Necht' S = hmotnost slona
Necht' $2x$ = součet hmotností komára a slona

$$\begin{aligned}
 & K + S = 2x \\
 & S = 2x - K \\
 & S - 2x = -K
 \end{aligned}$$

Vynásobíme levé strany a pravé strany:

$$\begin{aligned}
 & S \cdot (S - 2x) = -K \cdot (2x - K) \\
 & S^2 - 2Sx = K^2 - 2Kx \quad /+ x^2 \\
 & S^2 - 2Sx + x^2 = K^2 - 2Kx + x^2 \\
 & (S - x)^2 = (K - x)^2 \quad / \sqrt{}
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 & S - x = K - x \quad /+x \\
 & S = K
 \end{aligned}$$

Závěr: Komár má stejnou hmotnost jako slon

STRÁNKA HUMORU

HOROSKOP NA MĚSÍC DUBEN 2020

Beran	(21. 3. až 19. 4.)	– Strávíš doma honě času
Býk	(20. 4. až 20. 5.)	– Strávíš doma honě času
Bliženci	(21. 5. až 20. 6.)	– Strávíš doma honě času
Rak	(21. 6. až 22. 7.)	– Strávíš doma honě času
Lev	(23. 7. až 22. 8.)	– Strávíš doma honě času
Panna	(23. 8. až 22. 9.)	– Strávíš doma honě času
Váhy	(23. 9. až 23. 10.)	– Strávíš doma honě času
Štír	(24. 10. až 21. 11.)	– Strávíš doma honě času
Střelec	(22. 11. až 21. 12.)	– Strávíš doma honě času
Kozoroh	(22. 12. až 19. 1.)	– Strávíš doma honě času
Vodnář	(20. 1. až 18. 2.)	– Strávíš doma honě času
Ryby	(19. 2. až 20. 3.)	– Strávíš doma honě času

☞ V 9. třídě probíhá diskuse na téma existence života ve vesmíru. Matěj se ptá: „Existují-li živé bytosti na jiných planetách, proč nás nekontaktují?“ Učitelka se smutně podívá na své žáky a řekne: „A ty bys to, Matěji, udělal?“

Doktor promlouvá k pacientovi: „Na rentgenových snímcích jsme viděli, že máte páteř na dvou místech zlomenou. Ale nezuřte, už jsme vám ty snímky spravili ve Photoshopu.“

VÝLETNÍ AUTOBUS

☞ Silnicí uhání výletní autobus. Najednou motor zachrčí a vozidlo nechce jet. Řidič vystoupí a začne autobus opravovat. Přejede k němu Pepíček a říká: „Já vím, co s tím je!“ „To těžko, chlapče, nech mě to opravit!“ suše odpoví řidič. Po chvíli se vrátí k volantu, ale motor opět jenom zachrčí. To je chvíle pro Pepíčka: „Já vím, co s tím je!“ „Neotravuj, kluku!“ odsekne už našťavaně řidič a dalších deset minut stráví marnou opravou. Pepíčka to neodradí a zase upozorní, že ví, co s autobusem je. Řidič to vzdá: „Fajn, řekni mi teda, co s tím je!“ Pepíček se k němu tajuplně nakloní a řekne: „Je to rozbitý!“

„Tati, jaké jezero je na světě největší?“ vyzvídá malý Jakub. „Nevím.“ „A tati, který prezident byl nejstarší?“ „Nevím.“ „A víš, která psí rasa je nejrozšířenější?“ „Nevím.“ „A nevádí ti, že se pořád vyptávám?“ „Jen se ptej, Kubíku, jinak se nic nedozvíš.“

ČTENÁŘSKÁ SOUTĚŽ JESENÍČKU

ŘEŠENÍ HÁDANEK Z ČÍSLA 13/2019-2020:

1.- KVÍZ: DOBA CÍSAŘE RUDOLFA II.

- 1a) Jeho císařská Milost
2c) Jan Werich
3c) Nikdy nebyl ženatý
- 4b) Podporou umění, kultury a vědy
5b) Habsburků

2.- OSMISMĚRKA

Prožívám šťastné chvílky, když slyším PTAČÍ TRYLKY.

3.- HÁDANKA: Oheň

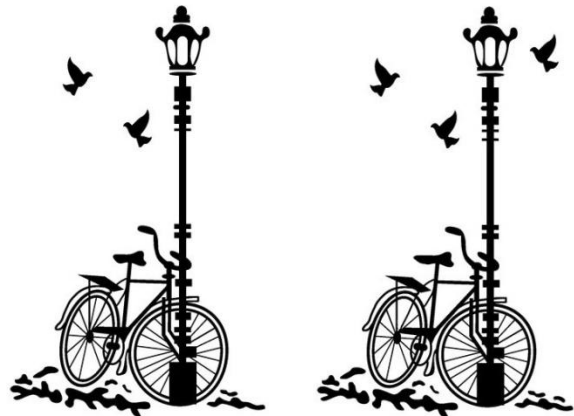

1) SUDOKU

	7			2	6		3	
		9			4	6		
2	1		3				5	7
1	5		7		3		6	4
		3		5		8		
		8	4	1				3
3					1	7		8
9					5	3		
	8	1	9					5

☺ Vylušti dnešní SUDOKU a napiš součet čísel ve zvýrazněných čtvercových polích.

2) NAJDI 5 ROZDÍLŮ

3) DOPLŇOVAČKA

„Nejsem pověřivý, ...“

☺ Tajenkou doplňovačky je dokončení citátu operního pěvce Plácida Dominga.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17

1/ Vulkán. 2/Hrací list. 3/Prachové peří. 4/Pátý den. 5/Část věty. 6/Opak kladu. 7/ Podzemní část rostliny. 8/Část dveří. 9/Pěstitel vína. 10/Opak ošklivosti. 11/Klaun. 12/ Svítidlo z vosku. 13/5 + 5. 14/Protějšek samice. 15/Neštěstí (obecně). 16/Okolo. 17/ Bývalá planeta.